

217

2201-2213

I. A család Isten tervében

A CSALÁD TERMÉSZETE

2201 A házastársi közösséget a házastársak beleegyezése hozza létre. A házasság és a család a házastársak javára, a gyermekek nemzésére és nevelésére van rendelve. A házastársak szeretete és a gyermekek nemzése ugyanazon család tagjai között személyes kapcsolatot és elemi felelősségeket hoznak létre.

2202 A házassággal egyesült férfi és nő gyermekeikkel együtt alkotják a családot. Ez az intézmény megelőző a közhatalom részéről mindenfajta elismerést; /insuper eam imponitur/. Ez az intézmény független a közhatalom mindenfajta elismerésétől, sőt az előtt létezik. Ezt tekintik a normális hivatkozási alapnak, melyhez viszonyítani kell a rokonság különböző formáit.

2203 Isten a férfi és a nő teremtésével alapította meg az emberi családot és határozta meg lényeges adatait. Tagjai egyenlő méltóságú személyek. Tagjai és a társadalom közjava érdekében a család különböző felelősségeket, jogokat és kötelességeket hordoz.

A KERESZTÉNY CSALÁD

2204 "A keresztény család mutatja és valósítja meg elsőként az egyházi közösséget, ezért »családi egyháznak« lehet és kell neveznünk". A hit, a remény és a szeretet közössége; az Egyházban egyedülálló jelentőséggel bír, amint az az Újszövetségből is kitűnik.

2205 A keresztény család a személyek közössége, az Atya és a Fiú Szentlélekben élő közösségének nyoma és képmása. Életet fakasztó és nevelő tevékenysége az Atya teremtő művének tükröződése. Az a hivatása, hogy részt vegyen Krisztus imádságában és áldozatában. A napi imádság és Isten Igéjének olvasása erősíti a szeretetben. A keresztény család evangelizáló és misszionáló közösség.

2206 A családon belüli kapcsolatok magukkal hozzák az érzelmek, a ragaszkodás és az érdeklődés rokonságát, amely mindenekelőtt a személyek kölcsönös tiszteletéből fakad. A család kiváltságos közösség, mely arra hivatott, hogy a házastársak lelki közösségét és egyetértését, valamint a gyermeknevelésben a szülők gondos együttműködését valósítsa meg.

II. A család és a társadalom

2207 A család a társadalmi élet összejtje. Természetes közösség, melyben a férfi és a nő önmaga ajándékozására hivatott a szeretetben és az élet továbbadásában. A családon belüli tekintély, a kapcsolatok stabilitása és elevensége adja az alapot a társadalomban a szabadsághoz, a biztonsághoz és a testvériséghez. A család az a közösség, amelyben

az ember kisgyermekkortól kezdve megtanulhatja az erkölcsi értékeket, megkezdheti Isten tiszteletét és a szabadság helyes használatát. A családi élet beavat a társadalmi életbe.

2208 A családnak úgy kell élnie, hogy tagjai megtanulják a figyelmességet és gondoskodást a fiatalok és idősek, a betegek vagy hátrányos helyzetűek valamint a szegények iránt. Számos család van, amely bizonyos helyzetekben képtelen ezt a segítséget nyújtani. Ilyenkor másokra, más családokra és kiegészítőként a társadalomra hárul, hogy gondoskodják szükségleteikről: "Az Isten és az Atya szemében ez az igazi, tiszta vallásosság: meglátogatni nyomorúságukban az árvákat és az özvegyeket, és tisztán maradni a világ szennyétől" (Jak 1,27).

2209 A családot megfelelő társadalmi intézkedésekkel segíteni és védelmezni kell. Ahol a családoknak nem áll módjában, hogy ellássák feladatukat, a társadalom más testületeinek kötelessége, hogy segítsék és támogassák a család intézményét. A szubszidiaritás elvét követve a nagyobb közösségek tartózkodjanak attól, hogy bitorolják a család kiváltságos jogait és beavatkozzanak annak életébe.

2210 Mivel a család oly jelentős a társadalom élete és jóléte szempontjából, a társadalomra különleges felelősséget ró a házasság és a család fenntartása és megerősítése. A közhatalom tekintse komoly feladatának, hogy "elismeri, óvja és erősíti a házasság és a család igazi természetét, védi a közkerölcsöket és segíti a családok boldogulását".

2211 A politikai közösség kötelessége, hogy tisztelje és támogassa a családot, és biztosítsa számára

- a családalapítás, a gyermekek vállalásának és a saját erkölcsi és vallási meggyőződésnek megfelelő nevelés szabadságát;
- a család intézménye és a házastársi kötelék szilárdságának védelmét;
- a szükséges eszközökkel és intézményekkel a hit megvallásának, továbbadásának és a gyermekek vallásos nevelésének szabadságát;
- a magántulajdonhoz, a vállalkozáshoz, a munkához, a lakáshoz és a kivándorláshoz való jogot;
- az egyes országok berendezkedése szerint az orvosi ellátáshoz, az öregek támogatásához és a családi pótlékhoz való jogot;
- a biztonság és az egészség védelmét, különösen olyan veszélyekkel szemben, mint a drogok, a pornográfia, az alkoholizmus stb.;
- a szabadságot, hogy más családokkal társaságokat hozzon létre, és így képviselve legyen a polgári hatóságoknál.

2212 A negyedik parancsolat megvilágítja a társadalomban meglévő többi kapcsolatot is. Fivéreinkben és nővéreinkben szüleink gyermekeit látjuk; unokatestvéreinkben ősünk leszármazottait; polgártársainkban hazánk fiait; a megkereszteltekben az Anyaszentegyház gyermekeit; minden emberben fiát vagy leányát Annak, aki azt akarja, hogy "Mi Atyánk"-nak szólítsuk. Következésképpen a felebaráthoz fűződő kapcsolatainkról fölismerjük, hogy személyes kapcsolatok. A felebarát nem az emberi kollektíva "egyede", hanem "valaki", aki ismert eredete alapján figyelmet és különleges tiszteletet érdemel.

2213 Az emberi közösségek személyekből állnak. Jó kormányzásuk nem korlátozódik jogaik garantálására és kötelességeik ellenőrzésére, valamint a szerződések betartatására. Az alkalmazók és alkalmazottak, a vezetők és polgárok közötti igazságos kapcsolatok föltételezik az emberi személyek méltóságának megfelelő természetes jóakaratot, melynek lényegéhez tartozik az igazságosság és testvériesség.